Присвячено Грацькові Основ'яненкові

Йшов Глек Петро уже пізненько добою
Від панотця та й так балакав сам з собою:
"Ні, ні, панотче, ні! Щоб помилився
Та не в своїй я хаті опинився...
Ні, ні, сього не буде вже зо мною!..
Доба, бач, пізня... Та й сею добою, —
Хоч трохи, бач, і випив, сількость! — дочвалаю
Таки до хати... Вже і мріє із-за гаю!
Ось божії на небі зірочки,
Мов на великдень в церкві свічечки,
Дна на другою блись та блись,
А далі всі і зайнялись!..
А онде й молодик! Здоров був, молодче!
Еге, чи він то чує, як його хто кличе?
Заліз собі за хмару та й куня! —
Та де се я? Отсе іще пеня!
Он там щось бовваніє, мов стіжки...
Так не стіжки... е, бачу, могилки!
Се гробовище, бачу! Одне мріє
Й зелений хрест — старий там сотник тліє!
Та що то був з його колись за чоловік!
І довго жив: такий дай, боже, й довгий вік!
В неділю, в свято спозаранку
Отсе ворота і оддзяпить:
Іди, іди, хто тільки втрапить, —
Є всякому горілочки чарка.
Й усе! Е, вже таких, мабуть, нема на світі!
Хоч так-таки перебери в усім повіті,
Хоч з свічкою шукай, нема-таки, нема!
А вже ума того було в нього, ума!..

А осьдечки й Семен Патика,
Хоч голова була й велика,
Та розуму вділив господь їй трохи:
Все жінки, було, слуха він, Явдохи!
Чи до людей піти, чи жито жати,
Чи то другая деяка робота —
Усім Явдоха вже розпоряджає!
Ну, так що вже не вийде, було, з хати,
Не тільки щоб без жінки за ворота:
Воно б то й чудно, а в людей буває!

Е! не такий був Опанас Куліш:
То, бачиться, лежить він в ліву руку...
Голінний вдався на усяку штуку;
Чи віз, чи колесо, чи то леміш
Полагодить тобі або сокиру, —
До його йди: він вже такий... хоч що утне!
З біди не раз визволював він і мене,
Та йшли до його із усього миру!
А його жінка ще к тому й знахарювала,
Та таки-так, що декому і помагала.

Побіля його і Юхим Стонога:
Так нізавіщо згинув він, небога!
Була худібонька, і люди поважали;
А як на старість поховав він зятя
Й дочку, так таки те, що від печалі,
Та й так — від чого, хто його вже знає, —
Щодня, сердега, він в шинок, було, чвалає...
Не те щоб сам він пив — він і людців частує —
Так, бач, було, вже дуже часто чимчикує!
А далі нінавіщо звівся...
Зимою якось запізнився
(Та і лиха ж була година!) —
Закляк, сердега, в хуртовині...

Он там, біля верби, Олекса Шпичка:
Русявий чоловік, а хата невеличка,
І по сусідству жив — кумедний чоловік!
Ну так, що в вигадках пройшов його ввесь вік...
І видумав він на своїм віку чимало,
Та все за ним собі в могилу почвалало!
Отсе, було, сидить він в мене або в кума, —
Всі торохтять, а він тихесенько... все дума!
А там, гляди! по-своєму млин і змайструє,
"Та се не млин!" — з розумних дехто, було, скаже.
"Ні, ні..." — москаль народові, було, толкує.
А млин тобі, як дьогтем він його підмаже,
Як піде, було, драть — і вітру мов немає.
Дере він, крилами, як той орел, махає!
Отсе майстри: "Навчи, будь ласкав!" — та з поклоном!
А він: "От бозна-що! Хіба воно так трудно?
Подумай лишень сам! Хіба подумать нудно?
А вже навчить не вмію! Бий хоч макогоном!"
Не тільки те, й узла по-нашому не зв'яже,
А все по-своєму: "На те і розум! — було каже. —
Тче і павук таку, як батько, павутину!"
Таківський був! Отже, пішов у домовину...

В отсім кутку Лящі; їх на селі
Було не трохи; отже, всі в землі!
Один із них... Павло... так той аж в монастир
Пішов, до Києва, та й у ченці постригся:
Спасенний чоловік!.. Вже, може, й присвятився...
Як зійдуться, було, та як почне Псалтир —
Е, вже письмо, покійник, знав він дуже!
Воно хто його зна, що він таке читає,
Так сльози котяться, й мороз всього проймає...
А він собі чита, йому й байдуже!
Як в Київ раз пішло наших з села чимало,
З ним бачився наш Федір Покотило.

"Не те, — казав, — вже і в ченцях, як то бувало!"
Урем'я б то усе переробило!..

Всі полягли! Садки, ставки, і хати,
Й діток покинули, хто був жонатий! —
Тут матінка моя й покійний батько:
Од них малим зостався я, й мене
Прийняв Михайло Квач, покійний дядько:
Його за те бог в царстві спом'яне!
Е, вже таких нема, вже вивелись між нами!
Він з Запорожжя був, та як, було, почне
Про старину... Вже вивелись такі між нами...
Він взяв мене, довів до розуму, женив...
Бог дав, було, й діток, та в світ пустив
Ненадовго... І жінку розлучив зо мною...
Уп'ять я на світі зостався сиротою..."

Так Глек старий балакав дуже, далі тихше,
А там замовк, схилився на могилу...
До церкви вранці йшли — до його, він не дише:
Взяли та й положили в домовину.